SFTL - SOCIAAL FONDS TRANSPORT EN LOGISTIEK
EINDRAPPORTAGE 01/01/2020 – 30/06/2022
OPLEIDING VRACHTWAGENCHAUFFEUR VOOR JONGEREN MET INBEGRIP VAN ATTITUDEVORMING EN INDIVIDUELE OPLEIDING IN HET BEDRIJF.

DEEL I: INHOUDELIJK VERSLAG

1. KADER

Het beroep Vrachtwagenchauffeur is een knelpuntberoep. Transportbedrijven krijgen hun vacatures nog steeds niet of zeer moeizaam ingevuld.
De hoofdoorzaak hiervan is de vaststelling dat het aantal beginnende beroepsbeoefenaars dat jaarlijks wordt opgeleid door de institutionele opleidingspartners van de sector ruim ontoereikend is om de aanwervingsbehoefte van de transportbedrijven te dekken. Hun opleidingscapaciteit is te beperkt om een uitstroomaanbod te genereren dat aan de vraag voldoet. De institutionele opleidingspartners zijn VDAB, le FOREM, Bruxelles Formation, Actiris en ADG voor werkzoekenden, het Onderwijs BSO voor leerlingen en het Volwassenenonderwijs voor werkenden en werkzoekenden. Bovendien zijn er bij VDAB, le FOREM en Bruxelles Formation lange wachttijden - gemiddeld 6 maanden - alvorens kandidaat-cursisten de opleiding in de respectievelijke opleidingscentra kunnen starten, waardoor werkzoekenden vaak afhaken, vooral jongeren.

Daarnaast slaat de vergrijzing ook nog steeds zeer hard toe in de transportsector.

2. PROJECTDOELSTELLING

Doelstelling: op 2 jaar tijd door middel van een innovatief opleidingstraject **100 jongeren** uit de doelgroep laten instromen in het beroep Vrachtwagenchauffeur.
Doelgroep: werkzoekende jongeren van -26 jaar uit de risicogroepen die in het bezit van een rijbewijs B zijn en als beroepsaspiratie Vrachtwagenchauffeur hebben. Bij voorkeur zijn de jongeren in het bezit van de theoretische kwalificatie groep C. Op deze manier kan het opleidingstraject korter verlopen en de tewerkstelling sneller gebeuren.

Middel/instrument: een alternerende individuele beroepsopleiding Vrachtwagenchauffeur met inbegrip van een luik Attitudetraining als innovatief (facultatief) opleidingstraject.
Alternerend omdat de opleiding deels bij en door een private rijschool en deels bij en door een transportbedrijf gegeven wordt.
Innovatief omdat transportbedrijven in hun rol van leerwerkbedrijf als volwaardige opleidingsverstrekker optreden en de leerwerkbedrijven samenwerken met gespecialiseerde organisaties rond Attitudetraining.

In de rubriek “eindresultaat” wordt in detail het resultaat weergegeven.
Op datum van **01/09/2022** zijn er via het project **88 jongeren in de loop van het project aan het werk** gegaan in onze sector. Dit is **91,66 %** van de **96 jongeren die een rijbewijs C-VAK/CE** behaalden.

3. PROJECTBESCHRIJVING

Fase 1: vanaf januari 2020
Volgende acties werden continu gedurende het project herhaald. Deze acties gingen vooraf aan een opleidingstraject.

- Informeren en selecteren van de leerwerkbedrijven.
- Informeren en selecteren van de private rijscholen.
- Opmaak opleidingsprogramma.

  De Leerwerkbedrijven konden gebruik maken van de volgende modellen van opleidingsprogramma's:
  - 'Vrachtwagenchauffeur nationale distributie';
  - 'Vrachtwagenchauffeur geconditioneerd transport (ATP)';
  - 'Vrachtwagenchauffeur zeecontainer';
  - 'Vrachtwagenchauffeur bulktransport';
  - 'Vrachtwagenchauffeur bulktransport met tank';
  - 'Vrachtwagenchauffeur autotransport';
  - 'Vrachtwagenchauffeur tanktransport ADR';
  - Vrachtwagenchauffeur motorfietstransport'.

Deze modellen werden ontwikkeld n.a.v. het FOD WASO-project 2014-2015, genaamd: *"Ontwikkeling en implementatie van specifieke opleidingsprogramma's per transportniche in het kader van de individuele beroepsopleiding in een onderneming tot vrachtwagenchauffeur".*
Alle ontwikkelde opleidingsmodellen zijn downloadbaar vanop onze website en beschikbaar in de 3 landstalen.

Knelpunt 1:
Omwille van COVID-19 konden in 2020 en een deel van 2021 heel wat persoonlijke bezoeken aan bedrijven en partnerorganisaties niet plaatsvinden. Het niet kunnen/mogen brengen van persoonlijke bezoeken aan bedrijven en partnerorganisaties leidde tot een verarming/verschraling van de communicatie. Zeker onze bedrijven (veel kleine KMO's) hebben echt nood aan regelmatige persoonlijke face to face-communicatie met sectorconsulenten, anders zijn ze veel moeilijker te bewegen om zich te engageren voor deelname aan acties.

OVERLEG EN COÖRDINATIE: TEN LASTE VAN HET SFTL.

- Screening en toeleiding jongeren.
  VDAB, le Forem en Actiris/Bruxelles Formation leiden jongeren uit de risicogroepen, die op de wachtlijst staan of zich aanmelden voor een beroepsopleiding Vrachtwagenchauffeur, na een positieve screening toe naar de alternerende opleiding. Deze toeleiding wordt ook gedaan door arbeidsmarkt-derden (Vb. KIEM, MIREC, MIREL en Mission Locale de Forest).
  Bij een positieve screening door het bedrijf konden de werkzoekende jongeren de alternerende opleiding aanvatten.

Knelpunt 2:
Zowel de infosessies naar de sectorbedrijven als de oriëntatiesessies naar de doelgroepjongeren, dienden in bepaalde perioden tijdens het project, omwille van de Coronamaatregelen online gegeven te worden. Dit gaf zeker niet dezelfde positieve dynamiek als zouden we dit face-to-face hebben kunnen doen. Het is zelfs zo dat er is beslist om geen online infosessies meer te doen voor de doelgroepjongeren en te wachten tot het weer live kon.

SCREENING: TEN LASTE VAN HET SFTL.

Fase 2: Jongeren uit de doelgroep doorlopen het opleidingstraject

Fase 2.1 Opleidingsprogramma

In de rijschool en het examencentrum:
Theorieopleiding rijbewijs C en Vakbekwaamheid.
Theoretische examens rijbewijs C en Vakbekwaamheid.
Praktijkopleiding rijbewijs C, CE en Vakbekwaamheid.
Praktische examens rijbewijs C, CE en Vakbekwaamheid.

Knelpunt 3:
Cruciaal onderdeel van het J.I.T.-project is de theorie- en praktijkopleiding en examinering bij private rijscholen en examencentra. Zowel tijdens de eerste als de tweede Coronagolf lagen de rijscholen en examencentra tijdelijk plat. Heel wat bedrijven stelden hun engagement hierdoor uit en sommige bedrijven haakten definitief af.

RIJOPLEIDING EN EXAMINERING: 395.897,00 EURO – TEN LASTE VAN DE FOD WASO.

In het Leerwerkbedrijf:
Attitudetraining (facultatief) in samenwerking met gespecialiseerde organisaties.
Vaktechnische opleiding in de verschillende transportniches door ervaren Werkplekbegeleiders uit onze transportbedrijven.

Knelpunt 4:
Omwille van COVID-19 werd in het 1ste jaar en half van het project geen werkplekbegeleidingen in de bedrijven toegestaan. Bij een dubbele bemanning kon de "social-distancing" nl. niet gegarandeerd worden. Hierdoor zijn heel wat trajecten niet doorgegaan of tijdelijk opgeschort geweest.

BEGELEIDING DOOR DE BEDRIJVEN: 288.480,00 EURO – TEN LASTE VAN DE FOD WASO.

Fase 2.2 Omkadering van het opleidingstraject

De jongeren volgen gemiddeld 13 weken opleiding in het formele regioafhankelijk kader:

- een 'Individuele Beroepsopleiding in de Onderneming' (IBO) van VDAB
- een 'Plan Formation Insertion' (PFI) van le FOREMl
- een 'Formation Professionnelle Individuelle' (FPI) van ACTIRIS
- een 'Formation Professionnelle Individuelle en Entreprise' (FPI-E) van Bruxelles Formation
- een 'Individuelle Berufsausbildung im Unternehmen' (IBU) van het Arbeitsamt der Deutschsprachigen Gemeinschaft Belgiens.

Knelpunt 5:
Omwille van COVID-19 diende de opstart van de IBO's/PFI's/FPI/FPI-E's) voor kandidaat-chauffeurs soms opgeschort te worden, lopende trajecten tijdelijk stopgezet te worden en stelden bedrijven hun engagement om een werkzoekende jongere via deze formule te laten instromen uit tot de Coronagolven voldoende waren gaan liggen.

LOONKOST JONGEREN IN OPLEIDING: TEN LASTE VAN DE SECTORBEDRIJVEN.

Fase 2.3 Attitudetraining

De ervaring wijst uit dat het allesbehalve evident is dat de jongeren uit de doelgroep alle arbeidsattitudes in huis hebben die op de werkvloer vereist zijn. Om een attitudetraining op te zetten, voorzag het project dat de leerwerkbedrijven hiervoor een beroep konden doen op en samenwerken met gespecialiseerde organisaties zoals vzw Kiem, Mission Locale de Forest.

ATTITUDETRAINING: TEN LASTE VAN HET SFTL.

Fase 2.4 Kwaliteitsborging

Sinds 2003 organiseert het SFTL een opleiding tot 'Werkplekbegeleid(st)er vrachtwagenchauffeur' voor ervaren chauffeurs die worden ingezet als peter/meter, d.w.z. als opleider en begeleider van stagiairs en nieuw aangeworven chauffeurs.

Deze vrachtwagenchauffeurs die door de leerwerkbedrijven werden ingezet om de jongeren op te leiden en begeleiden, moesten voorafgaandelijk aan de begeleiding deze opleiding hebben gevolgd.

Knelpunt 6:

We dienden omwille van COVID-19 heel wat van de geplande sessies van onze opleiding "Werkplekbegeleider Vrachtwagenchauffeur" af te gelasten en op te schorten. Hierdoor konden niet alle geselecteerde werkplekbegeleiders uit de J.I.T.-bedrijven aan deze voorwaarde voldoen.

SFTL-OPLEIDING WERKPLEKBEGELEIDER VRACHTWAGENCHAUFFEUR: ORGANISATIE OPLEIDING TEN LASTE VAN SFTL; GEEN TERUGBETALING LOONKOST VOORZIEN.

Om het project te laten slagen is de betrokkenheid van het Sociaal Fonds een conditio sine qua non. De medewerkers van het Sociaal Fonds stonden in voor de informatie aan de bedrijven, de informatie aan de derden en de opvolging van de trajecten in de verschillende fasen van het project. Dit hield in dat de tijdsbesteding die diende vrijgemaakt te worden een cruciale factor is in het wel of niet slagen van dit project.

OVERHEADKOSTEN PROJECT: TEN LASTE VAN SFTL.

4. EINDRESULTAAT – PERIODE VAN 01/01/2020 TOT 30/06/2022

4.1 Opleiding

In totaal zijn er tot op 30.06.2022 **65 verschillende transportondernemingen** in dit project gestapt.
Ongeveer 120 jonge kandidaten tussen 18 & 26 jaar betoonden interesse en hadden zich aangemeld om verder gescreend te worden om in te stappen in een J.I.T.-IBO of J.E.T.-PFI/-FPI/-IBÜ.
Van de **120** aangemelde jongeren zijn er na een 1ste screening al een aantal afgevallen omwille van werk/persoonlijke redenen/medische redenen/rijbewijs B niet in orde, enz.
We zijn uiteindelijk effectief aan de slag kunnen gaan met 111 jongeren.
Daarnaast werden er in de loop van het opleidingstraject (IBO/PFI/FPI/IBÜ) ook een aantal stopgezet – hetzij op verzoek van de werkgever, hetzij op verzoek van de jongere zelf. Hier lagen vooral persoonlijke redenen en veelal ook technische redenen aan de basis van de stopzetting. We mogen niet vergeten dat deze jongeren - waarvan sommigen weinig rijervaring met een personenwagen hadden - dienden te slagen in de verschillende theoretische, vakbekwaamheids- en praktische manoeuvreproeven met vrachtwagencombinaties en dan ook nog eens 2 examens op de openbare weg met zowel een C als een CE-voertuig dienden af te leggen.
Er waren bij de kandidaten weinig stopzettingen ten gevolge van attitudeproblemen.

Van de **99** effectief opgestarte rijschoolopleidingen tijdens een IBO/PFI/FPI/IBÜ hebben **96** jongeren het volledig rijbewijs C+VAK behaald, waarvan **78** jongeren tevens ook het rijbewijs CE behaalden.

4.2 Tewerkstelling

Op datum van **01/09/2022** zijn er via het project tijdens de periode 01/01/2020 – 30/06/2022,
88 jongeren aan het werk gegaan in onze sector. Dit is 91,66 **%** van de **96 jongeren die een rijbewijs C-VAK/CE** behaalden. Dit is een mooi resultaat !
Deze controle gebeurde aan de hand van een vergelijking tussen de Rijksregisternummers van de jongeren met de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.
Een aantal jongeren die tijdens de IBO/PFI het rijbewijs C/CE niet behaalden, zijn door het projectbedrijf toch aangeworven geweest en rijden met de bestelwagen (rijbewijs B) en/of zijn werkzaam als magazijnmedewerker in de logistiek; al of niet via een interimcontract.
We stellen vast dat deze jongeren later via hun werkgever - als arbeider binnen de sector PC 140.03 - een nieuwe poging ondernemen om het rijbewijs C/CE te behalen via de rijschool. Hiervoor kunnen onze bedrijven beroep doen op een financiële tussenkomst via de sectorale Cao rijbewijzen.

Ondanks de opgesomde knelpunten beschreven onder puntje 3. mogen we stellen dat we de projectdoelstelling ruimschoots hebben behaald.
Het succes ligt 'm in het feit dat dit project een concreet antwoord biedt op enerzijds de vraag naar vrachtwagenchauffeurs bij onze werkgevers, en anderzijds de vraag van jonge werkzoekenden die zo het duur rijbewijs C-Vak/CE behalen en meteen ook bezoldigd aan de slag kunnen in hun droomjob.